

Motion till riksdagen 2018/19:373

av **Amineh Kakabaveh (V)**

Sveriges roll i förverkligandet av kvinnors och barns mänskliga rättigheter

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige i FN:s säkerhetsråd bör driva frågan om att utvidga kampen mot det vardagliga grova våldet mot kvinnor och barn så att den även omfattar våld i hederns namn, könsstypning och likartade former av förtryck och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige i FN:s generalförsamling bör ta initiativ till en konferens i FN:s regi för att stoppa det våld och den diskriminering mot kvinnor och flickor som finns legitimerat och ingår i medlemsländers nationella lagstiftning och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige i FN ska verka för att FN:s generalsekreterare ska ta initiativet till en inventering av i vilken utsträckning medlemsstaterna i sin nationella lagstiftning diskriminerar kvinnor, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en allvarlig varning ska riktas mot medlemsstater som i sin nationella lagstiftning diskriminerar kvinnor och förvägrar dem deras mänskliga rättigheter, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stater som trots allvarliga varningar inte ändrar sin lagstiftning så att kvinnors mänskliga rättigheter tillgodoses bör utsättas för någon form av sanktioner så länge deras lagstiftning inte står i överensstämmelse med FN:s deklarationer om mänskliga rättigheter och om kvinnors och barns rättigheter, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Universella grundprincipers efterlevnad

Efter andra världskrigets blodspillan, förbrytelser och enorma förluster i människoliv bildades Förenta Nationerna. Erfarenheterna från krigets fasor resulterade i att den nya

organisationen 1948 antog deklARATIONEN om de mänskliga rättigheterna. Trettio år senare enades FN även om kvinnokonventionen, Cedaw.

Det har alltså sedan länge funnits universella grundprinciper som alla stater ska leva upp till. Detta gav hopp om en bättre framtid för världen och människorna. Sedan 1948 måste vi följaktligen ständigt fråga oss: Hur lever FN:s medlemsstater upp till denna gemensamt antagna deklARATION?

Globalt kvinnoförtryck med många ansikten

Ingen stat är perfekt, det vet vi. Det begås brott mot människorätten av alla stater – ingen kan slå sig för bröstet och säga att man i allt lever upp till FN:s deklARATION, men många har ändå en strävan att göra det. Deras domstolar dömer de som bryter mot FN:s deklARATIONER.

Vissa stater går emellertid på tvärs mot FN-deklARATIONERNA och stiftar nationella lagar som direkt strider mot de deklARATIONER man undertecknat. Detta skadar FN:s anseende. Detta gäller i synnerhet i frågan om kvinnors mänskliga rättigheter.

Faktum är alltså att flera stater stiftar lagar som sanktionerar mäns våld mot kvinnor – ett våld som drabbar miljontals unga kvinnor. De saknar rätten att röra sig fritt och rätten till sina egna kroppar. Detta tar sig mångahanda uttryck såsom barn- och tvångsäktenskap, fysisk och psykisk misshandel, prostitution och sexslaveri, våld i hederns namn, könsstympning m.m. I flera länder är det förbjudet att ha kärleksrelationer utan att vara gift.

Kvinnoförtrycket i en globaliserad värld

Ett utvecklat land som Sverige med en hög bildningsnivå och en stark demokratisk tradition skakades år 2002 av nyheten att en far avrättat sin dotter därför att han ansåg att hon ingått en kärleksrelation som han och hans omgivning ansåg kränkte familjens heder. Dottern hette Fadime Sahindal – en modig kvinnorrättsaktivist som under dödshot kämpade mot förtryck och våld i hederns namn. Hennes far dömdes till livstids fängelse.

En annan ung svensk kvinna, Pela Atroshi, mördades också av sin far. Men det mordet skedde vid ett besök i Irak. Fadern fick där inget fängelsestraff. Hans handlande ansågs vara ett legitimt försvar av familjens heder.

Av detta och andra fall kan vi inte dra någon annan slutsats än att i vissa länder är brott mot de mänskliga rättigheterna fullt lagliga. I Saudiarabien kan en kvinna inte lämna huset, besöka läkare eller myndigheter utan sin man. Det handlar alltså om nationellt lagliga handlingar som strider mot internationell lag. Dessa handlingar drabbar unga människor – främst kvinnor.

Brott mot kyskhetslagen kan bestraffas med avrättning. Flera länder har lagar där samkönade relationer straffas med döden, andra accepterar eller till och med uppmuntrar barnäktenskap.

Amnesty International har rapporterat om ett fall där en tolvårig flicka dött efter bröllopsnattens våldtäkt, utförd av en över femtioårig man som lagenligt gift sig med henne. Vad det handlar om är inget annat än mord och pedofili med lagens stöd.

Att stater som är medlemmar i FN legitimerar brott mot de mänskliga rättigheterna är orimligt. FN måste inför detta nationellt legaliserade brott mot mänskliga rättigheter agera resolut. Det duger inte att vänta ytterligare trettio år innan man tar ett nytt tuffjäät framåt när det gäller kvinnors och barns rättigheter.

Sverige bör i FN:s säkerhetsråd driva frågan om att utvidga kampen mot det vardagliga grova våldet mot kvinnor så att den även omfattar våld i hederns namn, könsstypning och likartade former av förtryck.

Detta vill jag att riksdagen ställer sig bakom och tillkännager för regeringen.

Den ökade rörligheten över nationsgränserna, de stora flyktingströmmarna m.m. gör att grova och brutala former av kvinnoförtryck som uppstått, fortfarande finns kvar och sanktioneras i en rad länders lagstiftning och sprids till länder där kvinnorörelser och andra progressiva rörelser tagit viktiga steg på vägen mot jämställdhet och kvinnofrigörelse.

Den s.k. globaliseringen gör att detta angår oss alla!

Sverige i FN:s generalförsamling bör ta initiativ till en konferens i FN:s regi för att stoppa det våld som finns legitimerat och ingår i medlemsländers nationella lagstiftning.

Detta vill jag att riksdagen ställer sig bakom och tillkännager för regeringen.

Vad borde göras?

FN antog efter de blodiga krigen på Balkan och de förbrytelser som där begicks mot kvinnor en resolution (1325) om våld mot kvinnor i krig. Men grovt våld förekommer inte bara i krig. Vi måste inse att det finns allehanda former av grovt våld mot kvinnor även under fredliga förhållanden, och då till och med kan vara legaliserat.

Sverige bör verka för att FN:s generalsekreterare som ett första steg tillsätter en kommitté med uppgift att inventera förekomsten av nationella lagar som strider mot de mänskliga rättigheterna och mot kvinnans och barnets rättigheter.

Detta vill jag att riksdagen ställer sig bakom och tillkännager för regeringen.

En allvarlig varning bör därefter riktas mot de stater där brott mot kvinnors och barns rättigheter är sanktionerade i nationell lagstiftning.

Detta vill jag att riksdagen ställer sig bakom och tillkännager för regeringen.

Om reformer uteblir bör Sverige verka för att berörda stater utsätts för någon form av sanktioner så länge deras lagstiftning inte står i överensstämmelse med FN:s deklARATIONER om mänskliga rättigheter och om kvinnors och barns rättigheter.

Detta vill jag att riksdagen ställer sig bakom och tillkännager för regeringen.

Att medlemsstater som i sin lagstiftning tillåter brott mot de mänskliga rättigheterna ska få delta i världssamfundets arbete och styrning på samma villkor som de stater som efterlever principerna är absurt och oacceptabelt.

Amineh Kakabaveh (V)